

Παρουσίαση των αποτελεσμάτων

2.1. Ποια είναι η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης

Μορφή επιμόρφωσης	Αριθμός αναφορών
Μεικτό Σύστημα (Blended learning): συνδυασμός εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με χρήση νέων τεχνολογιών και δια ζώσης διδασκαλίες	64/94
Πρακτική Εξάσκηση - Μικροδιδασκαλίες	19/94
Βιωματική Επιμόρφωση – Ανάλυση Ρόλων	16/94
Ταχύρυθμα Σεμινάρια	12/94
Ενδοσχολική Επιμόρφωση	11/94
Ομάδες Επιμορφούμενων	6/94
Κοινότητες Μάθησης	2/94
Σύγχρονες Παιδαγωγικές Μεθοδολογίες	2/94
Εξασφάλιση Παιδαγωγικής Επάρκειας	2/94
Τοπικές Επιμορφωτικές Ανάγκες	1/94
Άλλα Θέματα Επιμόρφωσης	Αριθμός αναφορών
Επιμορφωτές	11/94
Υποχρεωτικότητα Επιμόρφωσης	11/94
Κίνητρα Επιμόρφωσης	10/94
Άδεια για Επιμόρφωση	7/94
Χρονικός Προσδιορισμός Επιμόρφωσης	7/94
Οργάνωση Επιμόρφωσης	6/94
Αξιολόγηση Επιμόρφωσης	6/94
Φορείς Επιμόρφωσης	6/94
Διάρκεια Επιμόρφωσης	4/94

Κατά την ανάλυση των σχολίων παρατηρήθηκε ότι στα περισσότερα σχόλια γίνεται αναφορά στη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και στη χρήση νέων τεχνολογιών.

Σε σύνολο (97) ενενήντα επτά σχολίων σε αυτόν τον άξονα έγινε αναφορά στην εξ αποστάσεως επιμόρφωση και στις νέες τεχνολογίες σε συνδυασμό με δια ζώσης διδασκαλία (Μεικτό σύστημα) σε (64) εξήντα τέσσερα σχόλια.

Επίσης, γίνεται συχνή αναφορά στην εξ αποστάσεως επιμόρφωση σε συνδυασμό με ταχύρυθμα σεμινάρια, για τα οποία γίνονται αναφορές σε (12) δώδεκα σχόλια.

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν σύγχρονες παιδαγωγικές μεθοδολογίες (2) δύο σχόλια.

Παρακάτω παρατίθενται μερικές χαρακτηριστικές αναφορές.

Αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι τα ταχύρυθμα σεμινάρια 50 - 60 ωρών και η εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με χρήση νέων τεχνολογιών (τηλεδιάσκεψη, ειδικό εκπαιδευτικό υλικό, συμβουλευτική καθοδήγηση) - άλλωστε σχεδόν όλοι οι εκπαιδευτικοί επιμορφωθήκαμε στις ΤΠΕ Α' επιπέδου - και παράλληλη αξιοποίηση επιμορφωτών εξειδικευμένων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση καθώς και σε αυτή των ενηλίκων.

Πιστεύω ο καταλληλότερος τρόπος είναι η "εξ αποστάσεως επιμόρφωση με χρήση νέων τεχνολογιών" για τον απλούστατο λόγο ότι μπορεί να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς μετακινήσεις.

σ.4511

Θεωρώ πως ο καλύτερος τρόπος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών είναι το μεικτό σύστημα, δηλαδή ταχύρρυθμα σεμινάρια θεωρητικής κατάρτισης σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και διδακτικής σε συνδυασμό με δειγματικές διδασκαλίες για κάθε ειδικότητα. Παράλληλα πρέπει να αξιοποιηθεί και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με χρήση των νέων τεχνολογιών.

σ.4565

Αποδοτική πιστεύω ότι είναι η μεικτή μορφή (διευκρινίζω: σύντομες και κατά τακτά χρονικά διαστήματα συναντήσεις επιμορφωτών-επιμορφούμενων, δια ζώσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, με ενεργητική συμμετοχή του επιμορφούμενου μέσω της εκπόνησης εργασιών) με την παράλληλη αξιοποίηση διαδικτυακού περιβάλλοντος υποστηρίξης επιμορφωτικού έργου και "πραγματική" αξιοποίηση της μεθοδολογίας της εκπαίδευσης ενηλίκων.

σ.4577

Ως εκπαιδευτικός κι έχοντας ελάχιστο -ως ελαχιστότατο χρόνο- θα πρότεινα την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Θα μας διευκόλυνε ιδιαίτερα, ώστε και στις υποχρεώσεις μας απέναντι στο σχολείο να είμαστε συνεπείς και φυσικά στη δίψα μας για μάθηση να βρίσκουμε ανταπόκριση.

σ.4612

Θεωρώ ότι η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι τα ταχύρρυθμα σεμινάρια και η εξ αποστάσεως επιμόρφωση.

σ.4622

Ωστόσο, όπως υπάρχει εξ αποστάσεως επιμόρφωση σε δύο μορφές, είτε συμβατικά είτε με χρήση των ΤΠΕ, ακριβώς το ίδιο υπάρχει και στο μεικτό σύστημα: το εξ αποστάσεως τμήμα της επιμόρφωσης μπορεί να υλοποιηθεί είτε συμβατικά είτε με χρήση των ΤΠΕ, π.χ. με Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (ΣΔΜ) όπως είναι το Moodle.

σ.4660

Κατά τη γνώμη μου, η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι αυτή που μπορεί να συνδυάσει μια σειρά από νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις με σύγχρονη εκπαιδευτική μεθοδολογία. Αναλυτικότερα, θα ήθελα ένα μεικτό πρόγραμμα που θα έχει τόσο δια ζώσης μαθήματα, τουλάχιστον στο αρχικό στάδιο εφαρμογής του, όσο και εξ αποστάσεως (καταλαβαίνω ότι τώρα περισσότερο από ποτέ είναι δύσκολο να καλυφθούν τόσα έξοδα), μέσω μιας πολύ καλά οργανωμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπου θα ενημερωνόμαστε, θα ανταλλάσσουμε απόψεις και τελικά θα συνδιαμορφώνουμε το επιμορφωτικό πρόγραμμα.

σ.4661

Επειδή υπάρχει ένας ικανός αριθμός εκπαιδευτικών στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας οι οποίοι αφενός εργάζονται σε απομακρυσμένες περιοχές της χώρας (βλέπε νησιωτικές περιοχές) και αφετέρου έχουν ειδικότητες οι οποίες αριθμούν μικρό αριθμό

εργαζομένων ανά Διεύθυνση, θεωρώ επιτακτικό και αναγκαίο, προκειμένου να μην αποκλειστούν από την πρόσβαση στη επιμόρφωση (πράγμα το οποίο συμβαίνει επί δεκαετίες), να αξιοποιηθεί αποκλειστικά η εξ αποστάσεως επιμόρφωση, με χρήση νέων τεχνολογιών ή τηλεεκπαίδευση, σύγχρονη ή ασύγχρονη.

σ.4685

Έχω την άποψη ότι η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι αυτή της εξ αποστάσεως, είτε σε εξατομικευμένο ρυθμό (self-paced training) είτε σε ασύγχρονο (asynchronous) ή σύγχρονο (Synchronous) ρυθμό. σ.4855

Μια άλλη παράμετρος που τονίζεται στα σχόλια των συμμετεχόντων είναι η βιωματική προσέγγιση και η ανάληψη ρόλων, η οποία αναφέρεται σε (16) δεκαέξι σχόλια, σε συνδυασμό με την επιμόρφωση σε ομάδες, η οποία αναφέρεται σε (6) έξι σχόλια, ενώ (2) δύο σχόλια αναφέρουν τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης.

Επίσης, επισημαίνεται σε (19) δεκαεννέα σχόλια ότι θα πρέπει η θεωρία να συνοδεύεται από πρακτική εξάσκηση ή/και μικροδιδασκαλίες.

Αναφέρεται ακόμη σε (2) δύο σχόλια ότι θα πρέπει η επιμόρφωση να δίνει στους επιμορφούμενους την απαραίτητη παιδαγωγική επάρκεια

Επίσης αναφέρεται και η παράμετρος της ενδοσχολικής επιμόρφωσης σε (11) έντεκα σχόλια.

Σε (1) ένα σχόλιο επισημαίνεται ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές επιμορφωτικές ανάγκες.

Πιστεύω ότι η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι η βιωματική προσέγγιση του θέματος σε ομάδα από επιμορφούμενους, οι οποίοι αναλαμβάνουν και ρόλους. σ.4471

Αποδοτικότερο είναι το μεικτό σύστημα, στην περίπτωση που δεν μπορούν να εξασφαλισθούν εκπαιδευτικές άδειες για τους επιμορφούμενους εκπαιδευτικούς. Σε κάθε περίπτωση η προσέγγιση θα πρέπει να είναι βιωματική και να γίνεται όχι τόσο σε θεωρητικό πλαίσιο αλλά με έμφαση στην πράξη. Οι όποιες θεωρίες θα πρέπει να συνοδεύονται από πρακτική (μικροδιδασκαλίες, workshops) είτε στις δια ζώσης επιμορφωτικές συναντήσεις είτε στις εξ αποστάσεως. σ.4490

Πιο αποδοτικός τρόπος επιμόρφωσης είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση νέων τεχνολογιών στο επίπεδο της θεωρίας και στη συνέχεια με πρακτικά σεμινάρια 20-40 ωρών σε τάξη ή με την ανάληψη ρόλων από τους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτικούς. Δεν έχει νόημα μία επιμόρφωση στη διδακτική χωρίς ο εκπαιδευόμενος να διδάξει σε πραγματικό κοινό (μαθητές), ενώ τον/την παρατηρούν οι άλλοι εκπαιδευόμενοι εκπαιδευτικοί.

σ.4519

Οι επιμορφωτικές συναντήσεις πρέπει να έχουν τη μορφή συνεδρίας, να είναι βιωματικές, να αξιοποιείται η εμπειρία των εν ενεργεία εκπαιδευτικών, ενώ πρέπει να επιλύονται και όχι να προστίθενται προβλήματα, και πάνω από όλα πρέπει να προσεγγίζονται οι ψυχολογικές

και κοινωνικές ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών που θα συμμετέχουν. Για το λόγο αυτό, τα μέλη των ομάδων θα πρέπει να έχουν συνοχή, χημεία και αλληλεγγύη, ώστε να επιτυγχάνεται ο σκοπός της επιμόρφωσης, να γίνεται απολογισμός, πρακτικές ασκήσεις στη σχολική τάξη και να εξάγονται συμπεράσματα. σ.4594

Η μέθοδος του *Blendend Learning*, η οποία προβλέπει συνδυασμό συναντήσεων εκπαιδευτικών και χρήσης σύγχρονης πλατφόρμας μάθησης αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, την καλύτερη λύση και είναι αυτή που χρησιμοποιείται ευρέως σε ευρωπαϊκές χώρες. Η προτεινόμενη λύση δημιουργεί αυτόματα την υποδομή και τις προϋποθέσεις για το σχηματισμό *communities* (ηλεκτρονικές κοινότητες αλληλοϋποστηρίξης εκπαιδευτικών), οι οποίες έχουν θεσμοθετηθεί στη συνείδηση του ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού ως το καλύτερο υποστηρικτικό εργαλείο στην καθημερινή του εργασία. σ.4716

Αποδοτικότερη θεωρώ την ενδοσχολική επιμόρφωση, η οποία ικανοποιεί ακριβώς τις ανάγκες του σχολείου που εργάζεται ο εκπαιδευτικός. σ.4526

Θεωρώ σημαντική τη σχεδίαση και υλοποίηση της «Ενδοσχολικής Επιμόρφωσης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» με διδακτική αξιοποίηση των ΤΠΕ, ανά ειδικότητα, με ένα μεικτό μοντέλο εξ αποστάσεως και δια ζώσης εκπαίδευσης. σ.4558

Δεν πρέπει όμως να παραγνωριστεί η σημασία της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, που επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς της κάθε σχολικής μονάδας, σε συνεργασία με τον αρμόδιο σχολικό σύμβουλο, να διαμορφώσουν επιμορφωτικά προγράμματα κατάλληλα για το διαφορετικό συγκείμενο κάθε σχολείου. σ.4620

Επειδή η επιμόρφωση αναφέρεται στη μετά το βασικό τίτλο απόκτηση επιπρόσθετης ή ανανεωμένης γνώσης, βασικό προαπαιτούμενο είναι η διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια. Πρέπει να καθοριστεί επακριβώς ο τρόπος απόκτησής της, με εξαμηνιαία μαθήματα, είτε στην ΑΣΠΑΙΤΕ είτε στο Πανεπιστήμιο. Σχετικά με στον τύπο της επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς, το μεικτό σύστημα (ταχύρρυθμα σεμινάρια με συμβατικά μέσα και εξ αποστάσεως επιμόρφωση με υποχρεωτική χρήση νέων τεχνολογιών) θεωρείται το πληρέστερο για ενήλικες, σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία. σ.4676

Η ενδοσχολική επιμόρφωση πρέπει να είναι η κύρια μορφή επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, καθώς αξιοποιεί την πρακτική και βιωματική διάσταση της επιμορφωτικής διαδικασίας. Σκόπιμο είναι να θεσμοθετηθεί η παρακολούθηση από τον εκπαιδευτικό, ο οποίος έχει κενό στο ημερήσιο πρόγραμμά του, της διδασκαλίας των άλλων εκπαιδευτικών. Σε τακτά διαστήματα ακολουθεί σχολιασμός, ενώ τηρούνται και πρακτικά. Βιντεοσκοπούνται υποχρεωτικά οι διδασκαλίες όλων των εκπαιδευτικών, οι οποίες προβάλλονται και σχολιάζονται. Οργανώνονται δειγματικές διδασκαλίες στην τάξη με μαθητές, αλλά και μικροδιδασκαλίες 20/λεπτες με τους άλλους εκπαιδευτικούς σε ρόλο μαθητή.

Σκόπιμο θεωρώ τον καθορισμό των επιμορφωτικών αναγκών σε επίπεδο Διεύθυνσης ή Περιφέρειας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: α) Καθορίζονται ευρύτερες θεματικές ενότητες επιμορφωτικών προγραμμάτων, που επιλέγουν προαιρετικά οι εκπαιδευτικοί. β) Οι σύλλογοι διδασκόντων υποβάλλουν προτάσεις επιμορφωτικών προγραμμάτων σε ειδική συνεδρίαση που γίνεται κάθε χρόνο μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων των προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων του Ιουνίου. Οι προτάσεις είναι δεσμευτικές για τους συλλόγους και οι εκπαιδευτικοί, εφόσον υλοποιηθούν επιμορφωτικά προγράμματα κοντά στον τόπο εργασίας τους, τα παρακολουθούν υποχρεωτικά. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να πραγματοποιηθούν επιμορφωτικά προγράμματα προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες, ειδικά σε απομονωμένα σχολεία της περιφέρειας, όπου είναι δύσκολη η πρόσβαση ή η μετακίνηση προς το κέντρο. σ.4818

Άλλα θέματα που επισημάνθηκαν στα σχόλια που κατατέθηκαν στον άξονα που αφορά στις μορφές της επιμόρφωσης είναι τα παρακάτω:

Βρέθηκαν (11) αναφορές στους επιμορφωτές και παρατηρήθηκε ότι ως επιμορφωτές προτείνονται καθηγητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (2) δύο σχόλια, σχολικοί σύμβουλοι (2) σχόλια ή εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα (2) δύο σχόλια. Σε (5) πέντε σχόλια αναφέρεται γενικά ότι οι επιμορφωτές πρέπει να είναι κατάλληλοι και επιστημονικά καταρτισμένοι.

Επιπλέον, η επιμόρφωση πρέπει να βασίζεται στις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων (άρα οι επιμορφωτές να έχουν πιστοποιηθεί ως εκπαιδευτές ενηλίκων) και να παρέχεται από μάχιμους εκπαιδευτικούς, με αυξημένα προσόντα και ερευνητική δραστηριότητα, οι οποίοι έχουν ήδη αξιολογηθεί σε προηγούμενα σεμινάρια από τους εκπαιδευόμενους. σ.4559

Οι επιμορφωτές πρέπει να ανήκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, διότι έχουν την εμπειρία της εκπαιδευτικής συνδιαλλαγής με ενήλικες, κάτι που δεν υπάρχει στην εκπαιδευτική πρακτική της δικής μας βαθμίδας, αλλά και για καθαρά ψυχολογικούς λόγους. σ.4594

Έχουμε άξιους σχολικούς συμβούλους, οι οποίοι είναι σε θέση να εκπονούν προγράμματα επιμόρφωσης σε συλλογικό επίπεδο που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευτικών. Άλλωστε είναι οι καλύτεροι γνώστες της σχολικής πραγματικότητας και των αναγκών των εκπαιδευτικών. σ.4673

Πολύ σημαντική είναι η επιλογή των κατάλληλων επιμορφωτών, προκειμένου να προχωρήσει σωστά και εποικοδομητικά η επιμορφωτική διαδικασία και να προσφέρει σημαντικά και χρήσιμα εφόδια στον εκπαιδευτικό χωρίς να καταλήγει σε χάσιμο χρόνου, με πράγματα ήδη γνωστά ή ξεπερασμένα. σ.4683

Η αποτελεσματική επιμόρφωση προϋποθέτει επιμορφωτές επιστημονικά καταρτισμένους οι οποίοι έχουν γνώση και εμπειρία του αντικειμένου που θα μας διδάξουν. σ.4819

Σε (4) τέσσερα σχόλια αναφέρεται ότι η επιμόρφωση πρέπει να είναι προαιρετική.

Η επιμόρφωση δε πρέπει να είναι υποχρεωτική. σ.4481

Η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς υλοποιείται όταν επιμορφώνονται μόνο αυτοί που θέλουν και δείχνουν ενδιαφέρον, κατά την δική τους βούληση. σ.4506

Η επιμόρφωση πρέπει να είναι προαιρετική για τους εκπαιδευτικούς που έχουν πάνω από 30 έτη προϋπηρεσίας και για όσους έχουν δεύτερα πτυχία, μεταπτυχιακά κλπ. σ. 4674

Συμμετέχουν όσοι/ες προαιρετικά επιθυμούν, αποκλείοντας, σε πρώτη φάση, τους/τις εκπαιδευτικούς που έχουν πάνω από 30 χρόνια υπηρεσίας. σ.4818

Ενώ σε (7) επτά σχόλια αναφέρεται ότι η επιμόρφωση πρέπει να είναι υποχρεωτική

Πρέπει να προβλεφθεί υποχρεωτική επιμόρφωση μεγάλης διάρκειας κάθε 3-5 έτη, ανά ειδικότητα. σ.4489

Η επιμόρφωση πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλους, εντός του ωραρίου εργασίας, και να είναι οπωσδήποτε βιωματική, για παράδειγμα με μικροδιδασκαλίες είτε μεταξύ των επιμορφούμενων είτε και μέσα στην τάξη με τους μαθητές. σ.4536

Τέλος, θα μπορούσα να υποστηρίξω, έχοντας ως παράδειγμα το εξωτερικό (Γερμανία, Ισπανία), πως η παρακολούθηση αυτών των επιμορφωτικών προγραμμάτων πρέπει να είναι υποχρεωτική και ουδείς να αλλάξει μισθολογικό κλιμάκιο αν δεν περάσει συγκεκριμένες ώρες επιμόρφωσης στο Π.Ε.Κ. της περιοχής του. σ.4673

Η επιμόρφωση πρέπει να είναι υποχρεωτική για όσους πέραν των βασικών τους σπουδών δεν έχουν επιμορφωθεί ποτέ στο παρελθόν. σ.4674

Η Δια Βίου Μάθηση μπορεί να εξασφαλιστεί με πληθώρα επιμορφωτικών προγραμμάτων, αλλά σε νέα γνωστικά αντικείμενα και με υποχρεωτική παρακολούθηση. σ.4675

Η φοίτηση στα κέντρα επιμόρφωσης θα πρέπει να γίνεται σε υποχρεωτική βάση, με όριο απουσιών και τελικό πιστοποιητικό, στο οποίο θα αναγράφεται χαρακτηρισμός της επίδοσης του επιμορφωμένου καθηγητή.

Και η ίδια η επιμόρφωση θα μπορούσε να λάβει υποχρεωτικό χαρακτήρα, εφόσον, βέβαια, πληροί την απαραίτητη προϋπόθεση της αποκλειστικότητας. σ.4779

Εννοείται, ότι αυτής της μορφής βραχεία επιμόρφωση, πρέπει να γίνεται αφού πρώτα περάσουν υποχρεωτικά οι εκπαιδευτικοί, που μέχρι τώρα δεν παρακολούθησαν καμιά επιμόρφωση, από μία μεγάλης διάρκειας. σ.4846

Κατά την ανάλυση της ερώτησης για τη μορφή της επιμόρφωσης, βρέθηκαν (10) δέκα σχόλια με αναφορά σε κίνητρα, ενώ σε (7) επτά περιπτώσεις αναφέρθηκε η απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα με μορφή άδειας.

Πιστεύω ότι η διάθεση ενός φορητού υπολογιστή δωρεάν σε κάθε εκπαιδευτικό, με την υποχρέωση να συμμετέχει σε εξ αποστάσεως επιμόρφωση με χρήση νέων τεχνολογιών, θα προσφέρει το κίνητρο για τη συμμετοχή του και θα τον παροτρύνει να ασχοληθεί ο ίδιος τόσο με τις νέες τεχνολογίες όσο και με το ζήτημα της επιμόρφωσής του σ.4596

Θεωρώ ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να απαλλαγεί άμεσα από εξωδιδακτικές εργασίες και δραστηριότητες, ώστε απρόσκοπτα να ακολουθεί το πρόγραμμα της επιμόρφωσης, αλλά και να προετοιμάζει την εφαρμογή του στην τάξη. Αυτό σημαίνει την άμεση τοποθέτηση μονίμων ή την πρόσληψη ωρομισθίων που θα συμπληρώνουν το ωράριο και τις άλλες υποχρεώσεις του επιμορφούμενου, ώστε αυτός να μην αντιμετωπίζει την δυσφορία των συναδέλφων του. σ.4690

Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αναφέρθηκαν στο χρονικό προσδιορισμό της επιμόρφωσης σε (7) επτά σχόλια. Στα (4) τέσσερα αναφέρθηκε ότι η επιμόρφωση πρέπει να γίνεται σε εργάσιμες ώρες, ενώ σε (3) τρία αναφέρθηκε ότι η επιμόρφωση πρέπει να γίνεται σε μη εργάσιμες ώρες:

Η υλοποίηση των επιμορφώσεων πρέπει να πραγματοποιείται τις εργάσιμες ημέρες και ώρες και να χορηγείται άδεια από την υπηρεσία στους επιμορφούμενους. σ.4489

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να εργάζεται και παράλληλα να επιμορφώνεται. Αυτό μπορεί να συμβεί κάτω από πολύ συγκεκριμένες περιστάσεις. Απαραίτητο είναι το διδακτικό ωράριο του εκπαιδευτικού που παρακολουθεί το πρόγραμμα της επιμόρφωσης να μειωθεί στο μισό, έτσι ώστε τρεις ημέρες την εβδομάδα να εργάζεται στο σχολείο και τις άλλες δύο να επιμορφώνεται. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να απαλλαγεί άμεσα από εξωδιδακτικές εργασίες και δραστηριότητες, ώστε απρόσκοπτα να ακολουθεί το πρόγραμμα επιμόρφωσης αλλά και να προετοιμάζει την εφαρμογή του στην τάξη. Αυτό προϋποθέτει την άμεση τοποθέτηση μονίμων ή ωρομισθίων που θα συμπληρώνουν το ωράριο και τις άλλες υποχρεώσεις του επιμορφούμενου, ώστε αυτός να μην αντιμετωπίζει την δυσφορία των συναδέλφων του.

σ.4690

Ο χρόνος που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επιμορφώσεις θεωρώ πως πρέπει να είναι εκτός του σχολικού ωραρίου, όπως Σαββατοκύριακα, μετά τη λήξη των μαθημάτων (Ιούνιο)ή πριν από την έναρξή τους (Σεπτέμβριος).
σ.4620

Ως προς το χρόνο, η επιμόρφωση πρέπει να πραγματοποιείται τις αργίες, το Σαββατοκύριακο, όπου οι επιμορφωτές (σχολικοί σύμβουλοι, καθηγητές πανεπιστημίων, ειδικοί επιστήμονες και άλλοι) θα έχουν τη δυνατότητα, αντλώντας στοιχεία από τον προβληματισμό των επιμορφούμενων, να επιλύουν προβλήματα διδακτικής, παιδαγωγικής προσέγγισης, διαχείρισης της τάξης, διοίκησης σχολικών μονάδων κλπ., αλλά και να δίνουν κατευθύνσεις για τη σωστή λειτουργία του σχολείου.
σ.4673

Στην αξιολόγηση αναφέρθηκαν (6) έξι σχόλια:

Η επιμόρφωση πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλους, εντός ωραρίου εργασίας, και να είναι οπωσδήποτε βιωματική, με μικροδιδασκαλίες είτε μεταξύ των επιμορφούμενων είτε και μέσα στην τάξη με το ψ μαθητές. Πιστεύω πως η μορφή της επιμόρφωσης εξαρτάται και από το αντικείμενο, άρα και οι τρεις μορφές είναι απαραίτητες! Τέλος πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση ή αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού!
σ.4536

Πρέπει να προηγηθεί της επιμόρφωσης η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, μέσω μιας συλλογικής ενδοσχολικής διαδικασίας η οποία θα προάγει την αυτογνωσία μας και θα μας βοηθήσει να ανακαλύψουμε τις ικανότητες μας, για να μπορούμε να βασιστούμε σε αυτές, αλλά και να αναγνωρίσουμε τις αδυναμίες μας, ώστε, στη συνέχεια, να γίνουμε επαρκέστεροι, μέσω της επιμόρφωσης.
σ.4594

Επίσης, χρειάζεται να ξέρω αν η αξιολόγηση που θα ακολουθήσει από τους επιμορφούμενους σχετικά με όλο το πρόγραμμα θα έχει πραγματικό νόημα και περιεχόμενο ή όχι και αν τελικά οι παρατηρήσεις θα έχουν τον αντίκτυπο που επιθυμούμε, όταν τις γράφουμε.
σ.4661

Στην οργάνωση της επιμόρφωσης αναφέρθηκαν (6) έξι σχόλια:

Πιστεύω πως η συστηματικά και προσεκτικά οργανωμένη επιμόρφωση, επικεντρωμένη στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής παιδείας και προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις της σημερινής εποχής, θα μπορούσε να αποτελέσει μοχλό προόδου της Εκπαίδευσης στον τόπο μας, αλλά και να συμβάλει στην ψυχολογική τόνωση των εκπαιδευτικών.
σ.4779

Η αποδοτικότερη μορφή επιμόρφωσης είναι οπωσδήποτε αυτή η οποία βασίζεται στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και, κατά τη γνώμη μου, ο συνδυασμός "δια ζώσης" και "εξ αποστάσεως" επιμόρφωσης. Προκρίνεται η καλά οργανωμένη, ετήσια, επαναλαμβανόμενη επιμόρφωση με την επιλογή των "άριστων" επιμορφωτών, που δουλεύουν με ευσυνειδησία. Αυτή μπορεί να γίνεται, για παράδειγμα, την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου ή τις πρώτες δέκα μέρες του Σεπτεμβρίου.
σ.4846

Στους φορείς της επιμόρφωσης αναφέρθηκαν (6) έξι σχόλια. Σε δύο σχόλια προτάθηκε να γίνει επιμόρφωση από τα Α.Ε.Ι., σε ένα σχόλιο αναφέρθηκε ότι πρέπει να υπάρχουν ειδικές σχολές επιμόρφωσης, σε ένα σχόλιο προτάθηκε να γίνεται επιμόρφωση από τα Διδασκαλεία και σε ένα σχόλιο προτάθηκε επιμόρφωση από τα Π.Ε.Κ.

Η επιμόρφωση πρέπει να υλοποιείται από δημόσιους φορείς (π.χ. τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα) και από έγκριτους καθηγητές. σ.4489

Η επιμόρφωση είναι απαραίτητο να γίνεται μέσα στα Πανεπιστήμια, όπου η ανεξάρτητη επιστημονική κοινότητα έχει τη δυνατότητα να μεταφέρει τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο της εκπαίδευσης. σ.4722

Η επιμόρφωση πρέπει να προσφέρεται από ειδικές σχολές επιμόρφωσης με έμφαση στη διδακτική μεθοδολογία των γνωστικών αντικειμένων, ενώ είναι αναγκαίο να στοχεύει στο γενικό συμφέρον της κοινωνίας. σ.4823

Υπάρχει ήδη εδώ και χρόνια το πρότυπο της επιμόρφωσης των δασκάλων στα διάφορα διδασκαλεία. Η συγκεκριμένη μορφή επιμόρφωσης αν και παρουσιάζει προβλήματα, όπως π.χ. ο μικρός αριθμός επιμορφουμένων και η συνεπαγόμενη δυσκολία πρόσβασης μέσω εξετάσεων, θεωρείται ικανοποιητική, όπως, τουλάχιστον, προκύπτει από τις απόψεις αυτών που την παρακολούθησαν. σ.4779

Τα ΠΕΚ πρέπει να διατηρηθούν και να αναβαθμιστούν, ώστε να μην περιορίζονται στην υλοποίηση της εισαγωγικής επιμόρφωσης των νεοδιοριζόμενων εκπαιδευτικών. Τα ΠΕΚ αποτελούν σοβαρό μοχλό επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και σε συνδυασμό με τα πειραματικά σχολεία που λειτουργούν στη χώρα μπορούν να κάνουν θαύματα. σ.4673

Τέλος, στη διάρκεια της επιμόρφωσης αναφέρθηκαν (4) τέσσερα σχόλια. Στα (2) δύο σχόλια αναφέρεται ότι η διάρκεια των 50 έως 200 ωρών είναι ικανοποιητική, ενώ στα άλλα (2) δύο σχόλια αναφέρεται ότι είναι σκόπιμο η επιμόρφωση να γίνεται τους καλοκαιρινούς μήνες ή κατά την έναρξη του σχολικού έτους:

Η διάρκεια που προτείνεται (200 ώρες) είναι νομίζω ικανοποιητική και πρέπει η υλοποίησή της να εκτείνεται σε όλο το διδακτικό έτος. σ.4577

Καλύτερη επιμόρφωση είναι αυτή που διαρκεί αρκετό χρονικό διάστημα. Η διάρκειά της πρέπει να είναι από 50 και το πολύ μέχρι 200 ώρες, ώστε να μην επέρχεται κόπωση και, κατά συνέπεια, μείωση της απόδοσης των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών αποδίδει. σ.4607

Κάθε χρόνο, οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων πρέπει να επιμορφώνονται από 20/6- 10/9, ώστε η δημιουργική αξιοποίηση της χρονικής περιόδου κατά την οποία τα σχολεία είναι κλειστά να αποτελέσει την καλύτερη απάντηση σε αρνητικά σχόλια σχετικά με τη διάρκεια διακοπών των εκπαιδευτικών σ.4772

Ως προς το χρόνο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, είναι σκόπιμο να αξιοποιηθεί ως παράδειγμα ο τύπος επιμόρφωσης του κλάδου ΠΕ04 από τους/τις υπευθύνους των ΕΚΦΕ. Με την έναρξη του σχολικού έτους, κάθε ειδικότητα των εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας σε όλα τα σχολεία, θα έχει ελεύθερο έναν από τους δύο κύκλους του ωραρίου (8 π.μ.-11 π.μ. ή 11 π.μ. -2 μ.μ.) και θα παρακολουθεί προγράμματα επιμόρφωσης της επιλογής της. Πρέπει να περιοριστεί ο χρόνος της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου, ώστε το χρονικό διάστημα που απομένει να χρησιμοποιείται για την ανακεφαλαίωση, σύνθεση και ανατροφοδότηση της επιμόρφωσης και να γίνεται παρουσίαση των εργασιών των εκπαιδευτικών. σ.4818

2.2 Ποια είναι τα σημαντικότερα κίνητρα για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο πρόγραμμα επιμόρφωσης;

Κίνητρα επιμόρφωσης	Αριθμός αναφορών
Οικονομικά κίνητρα	22/59
Χρόνος επιμόρφωσης	20/59
Μοριοδότηση	20/59
Πιστοποίηση	17/59
Εκπαιδευτική άδεια – Απαλλαγή από καθήκοντα	16/59
Σύνδεση θεωρίας και πράξης	15/59
Ικανοποίηση επιμορφωτικών αναγκών	11/59
Προοπτική – Επαγγελματική αξιοποίηση	8/59
Υποχρεωτική επιμόρφωση χωρίς παροχή κινήτρων	8/59
Συμμετοχή στη διαμόρφωση του προγράμματος	6/59
Γνωστοποίηση της μεθοδολογίας, των στόχων και του περιεχομένου	5/59
Αξιολόγηση – Ποιότητα επιμορφωτών	4/59
Ανατροφοδότηση	3/59
Αγάπη για τα παιδιά	2/59
Συμμετοχή – Αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών	1/59
Ρεαλιστικός σχεδιασμός	1/59

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι τα κίνητρα τα οποία συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό των προτιμήσεων των εκπαιδευτικών είναι η οικονομική ενίσχυση, ο χρόνος, η μοριοδότηση και η πιστοποίηση της επιμόρφωσης.

Τις περισσότερες φορές επισημαίνονται μαζί ως ο μάδα κινήτρων σε σύνολο (59) πενήντα εννέα σχολίων η οικονομική ενίσχυση (22) είκοσι δύο φορές, ο χρόνος επιμόρφωσης (20) είκοσι φορές, η μοριοδότηση (20) είκοσι φορές και η πιστοποίηση (17) δεκαεπτά φορές.

Πιστοποίηση και μοριοδότηση της επιμόρφωσης συνοδευόμενη από οικονομικά κίνητρα. σ.4483

Πιστοποίηση της επιμόρφωσης, οικονομική ενίσχυση του επιμορφούμενου, διεξαγωγή της σε απογευματινές ώρες... σ.4492

Αποζημίωση και μοριοδότηση των συμμετεχόντων καθώς και πιστοποίηση τους στον αντίστοιχο τομέα, ώστε να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά.

σ.4553

Τα σημαντικότερα κίνητρα για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιμόρφωση είναι, κατά σειρά προτεραιότητας και μέσα από ρεαλιστική προσέγγιση, η οικονομική ενίσχυση, η μοριοδότηση – πιστοποίηση, ο χρόνος διεξαγωγής τους την περίοδο Ιουνίου – Σεπτεμβρίου.

σ.4566

Τα σημαντικότερα κίνητρα για μία σοβαρή επιμόρφωση είναι: α. μοριοδότηση της επιμόρφωσης, β. πιστοποίηση της επιμόρφωσης, γ. οικονομική ενίσχυση των επιμορφούμενων, δ. διεξαγωγή της επιμόρφωσης σε εβδομαδιαία βάση με τρίαωρα μαθήματα μετά τον Οκτώβρη και μέχρι τον Μάιο.

σ.4608

Σε μια δεύτερη κατηγορία ως προς τη συχνότητα επισήμανσης κατατάσσονται ως κίνητρα η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας ή η απαλλαγή από καθήκοντα (16) δεκαέξι αναφορές, η σύνδεση θεωρίας και πράξης (15) δεκαπέντε αναφορές, η ικανοποίηση των επιμορφωτικών αναγκών (11) έντεκα αναφορές και η προοπτική – επαγγελματική αξιοποίηση της επιμόρφωσης (8) οκτώ αναφορές.

Κατά την ταπεινή μου γνώμη η επιμόρφωση έχει νόμο και αποτελεσματικότητα όταν δε συνοδεύεται και από την καθημερινή εργασία του εκπαιδευτικού, λόγω της έντονης πνευματικής εργασίας του. Χρειάζεται εκπαιδευτική άδεια για να παρακολουθήσει οποιοδήποτε πρόγραμμα επιμόρφωσης.

σ.4478

Διεξαγωγή της επιμόρφωσης κατά τις πρωινές ώρες (εντός σχολικού ωραρίου με εξασφάλιση εκπαιδευτικής άδειας), σύνδεση της θεωρίας με τη διδακτική πράξη στην τάξη, ικανοποίηση των εκάστοτε επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών

σ.4501

Μοριοδότηση της επιμόρφωσης, πιστοποίηση της επιμόρφωσης, διεξαγωγή της επιμόρφωσης κατά τις πρωινές ώρες (εντός σχολικού ωραρίου με εξασφάλιση εκπαιδευτικής άδειας) ή διεξαγωγή της επιμόρφωσης πριν από την έναρξη (Σεπτέμβριος) και μετά τη λήξη (Ιούνιος) του σχολικού έτους. Έγκαιρη γνώση περιεχόμενου, στόχων, μεθοδολογίας, σύνδεση της θεωρίας με τη διδακτική πράξη στην τάξη.

σ.4521

Σύνδεση της θεωρίας με τη διδακτική πράξη στην τάξη, ικανοποίηση των εκάστοτε επιμορφωτικών αναγκών, ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη διαμόρφωση του προγράμματος.

σ.4575

Τα κίνητρα είναι πρωτίστως η μοριοδότηση και η επαγγελματική εξέλιξη και ακολουθεί το οικονομικό

σ.4641

Σε μια τρίτη κατηγορία ως προς τη συχνότητα επισήμανσης κατατάσσονται ως κίνητρα η συμμετοχή στη διαμόρφωση του προγράμματος (6) έξι αναφορές, η γνωστοποίηση της μεθοδολογίας, των στόχων και του περιεχομένου του προγράμματος (5) πέντε αναφορές, η αξιολόγηση – η ποιότητα των επιμορφωτών (4)

τέσσερις αναφορές, η ανατροφοδότηση (3) τρεις αναφορές, η αγάπη για τα παιδιά (2) δύο αναφορές και από (1) μία αναφορά η συμμετοχή – αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών και ο ρεαλιστικός σχεδιασμός.

Έγκαιρη γνώση περιεχόμενου, στόχων, μεθοδολογίας, σύνδεση της θεωρίας με τη διδακτική πράξη στην τάξη, ικανοποίηση των εκάστοτε επιμορφωτικών αναγκών, ενεργός συμμετοχή στη διαμόρφωση του προγράμματος και σε άμεση σχέση με την ειδικότητα. σ.4726

Πρέπει επίσης να υπάρχει και δυνατότητα feedback κατά την εφαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης κατά την διάρκεια του σχολικού έτους, για να αναπροσαρμόζει τις προσπάθειες του ο εκπαιδευτικός... σ.4548

Τα σημαντικότερα κίνητρα στην επιμόρφωση του δασκάλου, είναι η αγάπη για τα παιδιά και η ανάγκη να βάλει ένα μικρό λιθαράκι, για να είναι καλύτερη η καθημερινότητα και η ζωή εν γένει. σ.4626

Η από καθ' έδρας ανάγνωση διαφανειών από τους επιμορφωτές πρέπει να αποκλεισθεί από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και να περάσουμε σε συμμετοχικά κι αλληλεπιδραστικά μοντέλα επιμόρφωσης που προάγουν την ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευτικών. σ.4621

Κίνητρα για συμμετοχή είναι: η ανταπόκριση του προγράμματος σε πραγματικές εκπαιδευτικές ανάγκες (άρα, νομίζω ότι πρέπει να δοθεί βαρύτητα στη διερεύνηση των αναγκών των επιμορφούμενων), ο ρεαλιστικός σχεδιασμός της επιμορφωτικής δράσης και ο ρεαλισμός στο περιεχόμενό του (προσαρμογή στην ελληνική πραγματικότητα), η "ποιότητα" των επιμορφωτών, η εξασφάλιση της ενεργητικής συμμετοχής των επιμορφούμενων (εκπαίδευση ενηλίκων), η αξιολόγηση της συμμετοχής (εργασίες, εξετάσεις, πιστοποίηση ουσιαστική) και η αίσθηση ότι κάτι που σχεδιάζεται θα έχει μια συνέχεια (ομάδα υποστήριξης, εκπαιδευτική πλατφόρμα, ομάδα εποπτείας, επικαιροποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων, ανατροφοδότησ κλπ.). σ.4580

Τέλος, σε (8) οκτώ σχόλια αναφέρεται ότι δεν πρέπει να υπάρχουν κίνητρα, αλλά η επιμόρφωση να είναι υποχρεωτική. Το ένα μάλιστα από αυτά τα σχόλια έγινε από γονέα, όπως δηλώνεται στο σχόλιο.

ΓΟΝΕΑΣ: Τι οικονομικά κίνητρα, τι εκπαιδευτικές άδειες, τι απαλλαγή από τα μαθήματα και δε συμμαζεύεται! Η επιμόρφωση είναι υποχρεωτική για όλους! Όποιος δεν επιμορφώνεται ...ας αλλάξει επάγγελμα. Ξέρετε κανέναν που να σας παρακαλά να γίνεται εκπαιδευτικοί; σ.4647

Δε νομίζω ότι είναι απαραίτητο να δοθούν εξωτερικά κίνητρα. Είμαστε ενήλικες και επιστήμονες και πρέπει ο καθένας από μόνος του να επιδιώκει την επιμόρφωση. σ.4687

2.3 Σε ποια θέματα υπάρχει ανάγκη να επιμορφωθούν οι Εκπαιδευτικοί;

Θέματα επιμόρφωσης	Αριθμός αναφορών
Αξιοποίηση Νέων Τεχνολογιών	28/55
Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης	19/55
Διδακτική Μεθοδολογία Κατά Αντικείμενο	16/55
Ανάπτυξη Δημιουργικών Διαπροσωπικών Σχέσεων	12/55
Σύγχρονες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις	12/55
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	10/55
Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	9/55
Αγωγή Υγείας	8/55
Προώθηση Υποστήριξη Καινοτόμων Δράσεων	8/55
Αξιολόγηση Μαθητών	7/55
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	7/55
Ειδική Αγωγή	6/55
Σε Όλα	6/55
Συμβουλευτική	6/55
Σχολική και Εξελικτική Ψυχολογία	5/55
Αυτοαξιολόγηση Σχολικής Μονάδας	4/55
Πολιτιστικές Δράσεις	4/55
Στρατηγικές Αντιμετώπισης Άγχους Εκπαιδευτικών	4/55
Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός	4/55
Θεωρίες Μάθησης	3/55
Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων στο Σχολείο	2/55
Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών	2/55
Ελληνική Γλώσσα και Ιστορία	2/55
Θέματα Αγωγής του Καταναλωτή	2/55
Αειφόρο Σχολείο	1/55
Βιωματικές Ασκήσεις Μάθησης	1/55
Δεξιότητες Επικοινωνίας και Συμβουλευτικής	1/55
Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Επικοινωνία	1/55
Διαχείριση Διαφορετικότητας	1/55
Διαχείριση Συγκρούσεων	1/55
Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική	1/55
Εκπαιδευτική Δημοσιοϋπαλληλική Νομοθεσία	1/55
Εμψύχωση Ατόμων-Ομάδων	1/55
Ενεργητικές Εκπαιδευτικές Τεχνικές	1/55
Εφαρμογή (Πειράματα-Ανάλυση-Συμπεράσματα)	1/55
Έμφαση στην Καλαισθησία	1/55
Θέματα Ειδικών Ομάδων	1/55
Θέματα Ισότητας των Δύο Φύλων	1/55
Κοινωνική Αλληλέγγυα Οικονομία	1/55
Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	1/55
Νέοι Γραμματισμοί	1/55
Τέχνη και Πολιτισμός	1/55
Φιλοσοφική Προσέγγιση Ζητημάτων	1/55
Χρήση του Σχολικού Χώρου ως Παιδαγωγικό Εργαλείο	1/55

Κατά την ανάλυση αυτού του άξονα σε σύνολο (5 § πενήντα πέντε σχολίων, παρατηρήθηκε ότι, στην πλειονότητα αυτών, οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών παρατέθηκαν με μορφή λίστας και για το λόγο αυτό δε θα παρατεθούν τα σχόλια αυτούσια αλλά μόνον η συχνότητα με την οποία εμφανίστηκε η κάθε επιμορφωτική ανάγκη.

Οι επιμορφωτικές ανάγκες χωρίστηκαν σε τρεις κατηγορίες: σε αυτές που εμφανίστηκαν πολύ συχνά, πάνω από (10) δέκα σχόλια, σε αυτές που εμφανίστηκαν συχνά, (3) τρία έως (9) εννέα σχόλια και σε αυτές που εμφανίστηκαν σπάνια (1) ένα ή (2) δύο σχόλια.

Στην πρώτη κατηγορία, πιο συχνά εμφανιζόμενη επιμορφωτική ανάγκη είναι η επιμόρφωση στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, που εμφανίζεται (28) είκοσι οκτώ φορές. Η επιμόρφωση στη διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης εμφανίζεται (19) δεκαεννέα φορές. Η επιμόρφωση στη διδακτική μεθοδολογία κατά αντικείμενο εμφανίζεται (16) δεκαέξι φορές. Η επιμόρφωση στην ανάπτυξη δημιουργικών διαπροσωπικών σχέσεων εμφανίζεται (12) δώδεκα φορές, η επιμόρφωση στις σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις εμφανίζεται (12) δώδεκα φορές και η επιμόρφωση στη διαπολιτισμική εκπαίδευση εμφανίζεται (10) φορές.

Στη δεύτερη κατηγορία, συχνά εμφανιζόμενη επιμορφωτική ανάγκη είναι η επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, η οποία εμφανίζεται (9) εννέα φορές. Η επιμόρφωση στην Αγωγή Υγείας εμφανίζεται ως επιμορφωτική ανάγκη (8) οκτώ φορές. Η επιμόρφωση στην προώθηση και υποστήριξη Καινοτόμων Δράσεων εμφανίζεται ως επιμορφωτική ανάγκη (8) οκτώ φορές. Η επιμόρφωση στην Αξιολόγηση των μαθητών και η επιμόρφωση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση εμφανίζονται ως επιμορφωτικές ανάγκες (7) επτά φορές, αντίστοιχα. Η επιμόρφωση στην Ειδική Αγωγή και η επιμόρφωση στη Συμβουλευτική εμφανίζονται από (6) έξι φορές ως επιμορφωτικές ανάγκες. Η επιμόρφωση στην Εξελικτική Ψυχολογία εμφανίζεται ως επιμορφωτική ανάγκη (5) πέντε φορές. Οι επιμορφώσεις στην αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, στις πολιτιστικές δράσεις, στις στρατηγικές αντιμετώπισης του άγχους των εκπαιδευτικών και στο Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό εμφανίζονται ως επιμορφωτικές ανάγκες από (4) τέσσερις φορές, ενώ η επιμόρφωση στις θεωρίες μάθησης εμφανίζεται ως επιμορφωτική ανάγκη (3) τρεις φορές.

Στην τρίτη κατηγορία, με τις σπανιότερες εμφανίσεις εμφανίζονται ως επιμορφωτικές ανάγκες από (2) δύο φορές η καθεμία οι επιμορφώσεις στα παρακάτω θέματα: Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων στο Σχολείο, Εκμάθηση Ξένων Γλωσσών, Ελληνική Γλώσσα και Ιστορία και Θέματα Αγωγής του Καταναλωτή.

Τέλος, εμφανίζονται ως επιμορφωτικές ανάγκες, από μία φορά η καθεμία, οι επιμορφώσεις στα παρακάτω θέματα: Αειφόρο Σχολείο, Βιοματικές Ασκήσεις Μάθησης, Δεξιότητες Επικοινωνίας και Συμβουλευτικής, Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Επικοινωνία, Διαχείριση Διαφορετικότητας, Διαχείριση Συγκρούσεων, Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική, Εκπαιδευτική Δημοσιοϋπαλληλική Νομοθεσία, Εμπύχωση Ατόμων-Ομάδων, Ενεργητικές Εκπαιδευτικές Τεχνικές, Εφαρμογή (Πειράματα-Ανάλυση-Συμπεράσματα), Έμφαση στην Καλαισθησία, Θέματα Ειδικών Ομάδων, Θέματα Ισότητας των Δύο Φύλων, Κοινωνική Αλληλέγγυα Οικονομία, Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Νέοι Γραμματισμοί, Τέχνη και Πολιτισμός, Φιλοσοφική Προσέγγιση Ζητημάτων, Χρήση του Σχολικού Χώρου ως Παιδαγωγικού Εργαλείου.

2.4 Πρόσθετες απόψεις σχετικά με το επιμορφωτικό πρόγραμμα

Θέματα επιμόρφωσης	Αριθμός αναφορών
Αξιολόγηση	13/37
Μορφή Επιμόρφωσης	11/37
Επιμορφωτές	10/37
Κίνητρα Επιμόρφωσης	10/37
Περιεχόμενο – Θέματα Επιμόρφωσης	8/37
Αξιοποίηση Νέων Τεχνολογιών	6/37
Χρόνος Επιμόρφωσης	3/37
Δημιουργία Κοινοτήτων Μάθησης	2/37
Καταγραφή - Αξιοποίηση ως Επιμορφωτών των κατόχων Διδακτορικών - Μεταπτυχιακών	2/37
Ελαχιστοποίηση Γραφειοκρατίας	1/37
Ετήσια Απόσπαση τύπου ΣΕΛΜΕ	1/37
Έλεγχος Διαδικασίας Επιμόρφωσης	1/37
Κατάλληλοι - Εξοπλισμένοι Χώροι Επιμόρφωσης	1/37
Οργάνωση Τοπική - Χρηματοδότηση Κεντρική	1/37
Υποχρεωτική Ενασχόληση των Επιμορφωμένων με το Αντικείμενο της Επιμόρφωσης	1/37

Σε αυτόν τον άξονα απάντησαν 37 συμμετέχοντες και τέθηκαν ποικίλα θέματα. Πολλά από αυτά απαντήθηκαν σε προηγούμενους άξονες. Για την αποφυγή της επανάληψης, θα παρατεθούν συνοπτικά οι απόψεις που ήδη έχουν παρουσιαστεί σε προηγούμενους άξονες, ενώ θα παρατεθούν αναλυτικά μόνο όσες απόψεις διατυπώνονται για πρώτη φορά και προσθέτουν κάτι νέο στη συζήτηση.

Για την αξιολόγηση της διαδικασίας επιμόρφωσης και των επιμορφωτών, επισημάνθηκαν (13) δεκατρείς αναφορές, για τη μορφή της επιμόρφωσης επισημάνθηκαν (11) έντεκα αναφορές, για την επιλογή των επιμορφωτών επισημάνθηκαν (10) δέκα αναφορές, για τα κίνητρα επιμόρφωσης επισημάνθηκαν (10) δέκα αναφορές, για το περιεχόμενο και τα θέματα επιμόρφωσης επισημάνθηκαν (8) οκτώ αναφορές, για την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών επισημάνθηκαν (6) έξι αναφορές και για το χρόνο επιμόρφωσης επισημάνθηκαν (3) τρεις αναφορές.

Όλα τα παραπάνω θέματα εξετάστηκαν και παρουσιάστηκαν διεξοδικά κατά την προηγούμενη διαδικασία της έρευνας και δεν θα προσθέσει κάτι νέο η ανάλυσή τους.

Για τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης επισημάνθηκαν (2) δύο αναφορές καθώς επίσης και για την καταγραφή και αξιοποίηση ως επιμορφωτών των κατόχων μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων.

Από (1) μία αναφορά επισημάνθηκε για τα παρακάτω θέματα: ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας, ετήσια απόσπαση τύπου ΣΕΛΜΕ για συμμετοχή στην επιμόρφωση, έλεγχος της διαδικασίας επιμόρφωσης, χρήση κατάλληλων - εξοπλισμένων χώρων επιμόρφωσης, τοπική οργάνωση - κεντρική χρηματοδότηση και υποχρεωτική ενασχόληση των επιμορφωμένων με το αντικείμενο της επιμόρφωσης.

Πιστεύω ότι θα πρέπει να περιοριστεί η στόχευση του έργου στη δημιουργία τόσο διαδικτυακών όσο και δια ζώσης, τοπικού χαρακτήρα, «κοινοτήτων μάθησης», οι οποίες, με τη δημοργία συνεργατικού κλίματος, την

αξιοποίηση της δυναμικής της ομάδας, το διαμοιρασμό εμπειριών μεταξύ των μελών της και την εφαρμογή εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, θα συμβάλουν στη ριζική αλλαγή της φυσιγνωμίας των σχολικών μονάδων, ώστε να μετεξελιχθούν σε ολοκληρωμένα περιβάλλοντα μαθησιακής αλληλεπίδρασης, όπου δε μαθαίνουν μόνον οι μαθητές, αλλά και οι καθηγητές, και οι γονείς ακόμη. σ.4563

Επιτέλου,ς το Υπουργείο Παιδείας πρέπει να καταγράψει και να αξιοποιήσει όλους εκείνους τους εκπαιδευτικούς, κατόχους μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων, επιλέγοντάς τους ως επιμορφωτές Α' και Β' επιπέδου στα διάφορα αντικείμενα της επιμόρφωσης. σ.4487

Η αξιολόγηση των επιμορφούμενων να γίνεται με αντικειμενικό τρόπο και το αποτέλεσμα να καταγράφεται στη βεβαίωση παρακολούθησης. Να μειωθεί η γραφειοκρατία στο ελάχιστο δυνατό. Οι χώροι που θα χρησιμοποιηθούν για την επιμόρφωση να είναι κατάλληλοι και με σύγχρονο εξοπλισμό. σ.4550

Οι βραχυχρόνιες επιμορφώσεις 200 ωρών αποτελούν ουσιαστικά ενημέρωση και εναύσματα μελέτης. Αν θέλουμε κάτι ουσιαστικό, θα πρέπει να προβλεφθεί ετήσια απόσπαση σε σχολές, όπως παλιότερα η ΣΕΛΜΕ. σ.4646

Η οποιαδήποτε επιμόρφωση πρέπει να ελέγχεται και ως προς τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο οργάνωσης και την αποδοτικότητα του φορέα επιμόρφωσης και των επιμορφωτών. Οι επιμορφωτές πρέπει να έχουν ιδίαν αντίληψη της εκπαιδευτικής βαθμίδας από την οποία προέρχονται οι επιμορφούμενοι και να είναι ικανοί να συνδέουν τη θεωρία με την πράξη. Να μη γίνονται επιμορφώσεις απλά και μόνο για να δικαιολογηθούν κονδύλια. Οι επιμορφούμενοι πρέπει να υποχρεώνονται να αναλαμβάνουν αντικείμενα στα οποία επιμορφώθηκαν, εφόσον αυτοί επιμορφώθηκαν με απαλλαγή από τα διδακτικά τους καθήκοντα. σ. 4530

Για μένα το πιο καλό θα ήταν τα κονδύλια να μην δοθούν κεντρικά, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα, αλλά οι κατά τόπους σύλλογοι, οι ΕΛΜΕ, να ορίσουν μόνοι τους αυτό που χρειάζονται, να το οργανώσουν και να το χρηματοδοτήσει το υπουργείο, όπως γίνεται στην Γερμανία. σ.4509

2.5 Θεωρείτε ικανοποιητική τη μέχρι σήμερα διαδικασία της διαβούλευσης;

Βαθμός ικανοποίησης	Αριθμός αναφορών
Όχι	3/23
Μάλλον Όχι	7/23
Μάλλον Ναι	8/23
Ναι	2/23
Δεν Απαντώ	3/23

Στην ερώτηση αυτή απάντησαν (23) είκοσι τρεις συμμετέχοντες. Οι απαντήσεις ποικίλουν, όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα, και είναι απολύτως επιμερισμένες. Σε γενικές γραμμές (10) δέκα συμμετέχοντες απάντησαν ότι δε θεωρούν τη διαδικασία ικανοποιητική, (10) δέκα συμμετέχοντες απάντησαν ότι θεωρούν τη διαδικασία ικανοποιητική και (3) τρεις συμμετέχοντες δήλωσαν ότι δεν απαντούν.

Ενδεικτικά παρατίθενται σχόλια από κάθε κατηγορία απάντησης:

Όχι! Ο χρόνος που διατίθεται είναι ελάχιστος, η δε διαδικασία περιοριστική. σ.4557

Διατηρώ κάποιες επιφυλάξεις, όπως η πλειονότητα των συναδέλφων μου. Γιατί οι εμπειρίες μας έχουν δείξει και άλλες φορές πως τέτοια μεγάλονοα σχέδια έμειναν στα χαρτιά σε κάποια συρτάρια. .4587

Η διαβούλευση, ως διαδικασία, είναι πολύ καλή, αρκεί να μη γίνεται απλά για να μας δίνεται η αίσθηση της συμμετοχής, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη η γνώμη μας. σ.4849

Ως βήμα, η ανοιχτή διαβούλευση είναι θετική κατά την άποψή μου. σ.4624

2.6 Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης

Προτάσεις βελτίωσης διαδικασίας διαβούλευσης	Αριθμός αναφορών
Έκφραση Δυσπιστίας για τη Διαβούλευση	9/22
Αξιοποίηση της Γνώμης των Συμμετεχόντων	8/22
Απουσία Αρνητικής Ψήφος	3/22
Αξιοποίηση της Διαδικασίας Διαβούλευσης στη λήψη των Κυβερνητικών Αποφάσεων	2/22
Αξιοποίηση της Εμπειρίας του Π.Ι. και των Παιδαγωγικών Τμημάτων	1/22
Δημιουργία Αμφίδρομης Επικοινωνίας	1/22
Δημιουργία Φόρουμ με Δυνατότητα Ψηφοφορία	1/22
Ενημέρωση των Συμμετεχόντων με e-mail	1/22
Επέκταση Χρονικού Ορίζοντα	1/22
Επίσημη Δημοσίευση των Απόψεων των Συμμετεχόντων	1/22
Ανάθεση της Διαδικασίας σε Κατόχους	1/22

Διδακτορικών	
Διερεύνηση των απόψεων των μαθητών	1/22
Παράλειψη Άσχετων Σχολιασμών	1/22
Διαβούλευση με στόχευση στην κατάλληλη ομάδα αναφοράς	1/22
Συμπληρωματική Διαβούλευση με βάση τα σημαντικότερα συμπεράσματα της πρώτης Διαβούλευσης	1/22
Πρόβλεψη για Πληρέστερη Έκθεση Απόψεων	1/22

Ως προς την κατάθεση προτάσεων για τη βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης αξιοποιήθηκαν (22) είκοσι δύο σχόλια. Εκφράστηκε (9) εννέα φορές δυσπιστία για τη διαβούλευση, ενώ (8) οκτώ φορές αναφέρθηκε η ανάγκη να αξιοποιηθεί η γνώμη των συμμετεχόντων. Αναφέρθηκε (3) τρεις φορές η άποψη να μην υπάρχει δυνατότητα κατάθεσης αρνητικής ψήφου και (2) δύο φορές αναφέρθηκε η άποψη οι σχετικές κυβερνητικές αποφάσεις να ληφθούν μετά τη διαδικασία της διαβούλευσης. Τέλος, έγινε από (1) μία αναφορά στα παρακάτω θέματα: Αξιοποίηση της Εμπειρίας του Π.Ι. και των Παιδαγωγικών Τμημάτων, Δημιουργία Αμφίδρομης Επικοινωνίας, Διαβούλευση σε Φόρουμ με ψηφοφορία, Ενημέρωση των συμμετεχόντων με e-mail, Επέκταση Χρονικού Ορίζοντα της Διαβούλευσης, Επίσημη Δημοσίευση των Απόψεων των Συμμετεχόντων, Ανάθεση της Διαδικασίας σε Κατόχους Διδακτορικών, Διερεύνηση των απόψεων των μαθητών, Παράλειψη Άσχετων Σχολιασμών, Διαβούλευση με στόχευση στην κατάλληλη ομάδα αναφοράς, Συμπληρωματική Διαβούλευση με βάση τα σημαντικότερα συμπεράσματα της πρώτης Διαβούλευσης, Πρόβλεψη για Πληρέστερη Έκθεση Απόψεων.

Οι προτάσεις μου σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα διαβούλευσης είναι οι ακόλουθες: 1. Καταρχάς διαβάστε τις απόψεις των ανθρώπων που έκαναν τον κόπο να σας τις στείλουν. 2. Ιδιαίτερο βάρος θα πρέπει να δοθεί στις απόψεις των μάχιμων εκπαιδευτικών, οι οποίοι άλλωστε γνωρίζουν καλύτερα τα προβλήματα γιατί τα ζουν, επιτροπές των επιτροπών κλπ. καλύτερα όχι. 3. Χρήση νέων τεχνολογιών για τη μείωση του κόστους. 4. Μιας και μιλάμε για την Παιδεία, θα έπρεπε να δώσουμε και το λόγο στα παιδιά. Δε νομίζετε πώς είναι καιρός να τα αφήσουμε να μας πουν τι Σχολείο και τι Πανεπιστήμιο θα ήθελαν; 5. Θα πρέπει να μας δείξετε ό π ακούτε. Και ότι αν κάποιος πολίτης έχει καλύτερη πρόταση για το καλό όλων, ότι υιοθετείται έστω και ένα μέρος της. Τώρα που υπάρχει έλλειψη αξιοπιστίας, είναι νομίζω καθήκον όποιου ενδιαφέρεται για τη χώρα και τους πολίτες της, να ακούσει την άποψή του. Τέλος, έχω και μια μικρή πρόταση για το σύνολο της διαδικασίας της Ανοιχτής Διαβούλευσης. Θεωρώ ότι είναι επιτακτική ανάγκη να γραφτούν επίσημα οι απόψεις ΟΛΩΝ των υψηλόβαθμων, ανάλογα με την ειδικότητά τους πάντοτε και τις σχετικές θέσεις ευθύνης που κατέχουν ή κατείχαν, για το εκάστοτε θέμα που παρουσιάζεται στην ανοιχτή διαβούλευση.

σ.4625

Αφού η διαδικασία είναι ανοιχτή και απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των «διαβουλευομένων», απαιτείται προφανώς να έχει εξασφαλιστεί 1) ότι απευθύνεστε μέσα από τα κατάλληλα κανάλια, με τον κατάλληλο τρόπο, ακριβώς στο κοινό/στόχο 2) ενημερώνετε αναλυτικά και περιγραφικά για το θέμα στο οποίο τον καλείτε να συμμετέχει 3) του δίνετε τη δυνατότητα να

διατυπώσει προβληματισμούς, επιφυλάξεις ή και αντιρρήσεις και τις δικές του προτάσεις.. 4) τον ευαισθητοποιείτε ώστε να είναι πλέον μέτοχος και κοινωνός. σ.4669

Η πρωτοβουλία θεωρώ ότι είναι στο σωστό δρόμο, όπως άλλωστε και όλες οι προηγούμενες που έγιναν με ηλεκτρονική μορφή ή με τη μορφή ερωτηματολογίων που στάλθηκαν στα σχολεία. Το κρίσιμο σημείο, όμως είναι το αν αυτή τη φορά θα φτάσει στα αυτιά του Υπουργείου η φωνή του εκπαιδευτικού που αγωνίζεται καθημερινά μέσα στην τάξη. Δυστυχώς αυτό δεν το είδαμε μέχρι στιγμής σε όλες τις προηγούμενες πρωτοβουλίες επιμόρφωσης και μένει να αποδειχθεί αν θα το δούμε τώρα. Επιτέλους θα πρέπει το Υπουργείο να κατανοήσει ότι η διαβούλευση δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση άλλοθι για την επιβολή προειλημμένων αποφάσεων από επίσημους φορείς και ειδήμονες διαμόρφωσης της γνώσης, που όπως δυστυχώς αποδείχθηκε, παρά τα βαρύγδουπα αποδεικτικά γνώσης, ελάχιστη σχέση είχαν με το σχολείο και τα πραγματικά του προβλήματα. σ.4718

Ποτέ δεν κατάλαβα στις διάφορες πρωτοβουλίες του οργάνου τι ρόλο παίζει η αρνητική ψήφος και γιατί είναι διαθέσιμη. Αν κάποιος συμφωνεί με μια άποψη, ας καταθέσει θετική ψήφο. Αν διαφωνεί, ας μην ψηφίζει καθόλου. Εκτιμώ πως με την αρνητική ψήφο, διευκολύνονται τα "παιχνίδια". Υπάρχει άλλος λόγος; σ.4692

Η ταπεινή μου γνώμη είναι ότι η διαδικασία της επιμόρφωσης και η διαδικασία διαβούλευσης πριν από αυτήν (όπως και ολόκληρο το εκπαιδευτικό σύστημα) θα έπρεπε να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται από κατόχους διδακτορικών, κυρίως στις επιστήμες της εκπαίδευσης. Έναν τέτοιο συντονιστικό ρόλο στην επιμόρφωση θα μπορούσε κάλλιστα να έχει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σε συνεργασία με τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης, τα οποία εξάλλου έχουν την τεκμηριωμένη εμπειρία δεκάδων επιμορφωτικών δράσεων στα αντικείμενα της Διαβούλευσης και ήδη απαντημένα χιλιάδες ερωτηματολόγια αξιολόγησης των προγραμμάτων αυτών. Θεωρώ ότι αν το Υπουργείο είχε τρόπους να αξιοποιήσει την εμπειρία αυτή των Παιδαγωγικών Τμημάτων, οι ερωτήσεις της παρούσας Διαβούλευσης θα ήσαν εντελώς διαφορετικές και οι απαντήσεις θα σταθμίζονταν με βάση την κατάρτιση και την εμπειρία του ερωτώμενου και όχι τις επιθυμίες του ή το πρόσημο της ψήφου των ανωνύμων αναγνωστών. σ.4637

Κάθε μορφή διαβούλευση αποκτά αξία, εφόσον διασφαλίζονται οι απαραίτητοι όροι κάθε μορφής αμφίδρομης επικοινωνίας. Αυτό σημαίνει ότι η διαβούλευση πρέπει να πάρει τη μορφή ψηφοφορίας σε ένα περιβάλλον φόρουμ, όπου θα συζητούνται τα θέματα με περιορισμένο χρόνο, ώστε να γίνονται οι απαραίτητες ζυμώσεις ιδεών και θέσεων πριν περάσουν στην τελική ψηφοφορία. σ.4533

1. Επέκταση του χρονικού ορίζοντα 2. Ενημέρωση όλων των εκπαιδευτικών με e-mail (οι διευθύνσεις μπορούν να βρεθούν από τα στοιχεία της επιμόρφωσης Α' επιπέδου). 3. Συμπληρωματική διαβούλευση πάνω στα επικρατέστερα συμπεράσματα από την πρώτη φάση της διαβούλευσης. 4.

Καλό θα ήταν να υπάρχει χώρος για την πληρέστερη έκθεση απόψεων για την επιμόρφωση στο σύνολό της, δηλαδή για τη διατύπωση προτάσεων με την έκθεση ενός ευρύτερου φιλοσοφικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται αυτές.

σ.4560

Παρά το αρνητικό κλίμα, διαφαίνεται ένα φως στην παιδεία, αρκεί να βοηθήσουμε όλοι. Η διαβούλευση τιμά τον τόπο, αρκεί να την τιμούμε και εμείς, χωρίς σχολιασμούς που δεν αφορούν το αντικείμενο της διαβούλευσης.

σ.4570

2.7 Εφόσον το ερωτηματολόγιο αυτό απηχεί τις απόψεις του συλλογικού σας φορέα σας, παρακαλούμε να αναφέρετε αν και τι είδους διαδικασίες εσωτερικής διαβούλευσης έλαβαν χώρα, προκειμένου να καταλήξετε στη μορφή της τελικής συμπλήρωσής του (σημειώστε, με ένα x, μία ή περισσότερες επιλογές).

Σε αυτή την ερώτηση απάντησαν (3) τρεις συμμετέχοντες των οποίων οι απόψεις είναι οι εξής:

Μία παρατήρηση για το διαχειριστή: Προφανώς περιμένετε απαντήσεις από εκπροσώπους κάποιων φορέων, αλλά δεν υπάρχει πουθενά ένα αναρτημένο ερωτηματολόγιο για φορείς (υπονοείτε μήπως το ερωτηματολόγιο για εκπαιδευτικούς;). Επιπλέον, ποιες είναι οι επιλογές, σχετικά με τη διαδικασία εσωτερικής διαβούλευσης;

σ.4636

Με βάση προβληματισμούς για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα στις βαθμίδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, δημιουργήσαμε μια Επιστημονική Ένωση ΜΚΟ (Ευρωπαϊκή Ένωση Εκπαιδευτικών ΕΕΕ) www.europeanteachers.gr Το ιδρυτικό μας πλαίσιο και το καταστατικό μας, τα οποία υπάρχουν στην ιστοσελίδα, περιγράφουν ακριβώς για ποια πράγματα θέλουμε να δουλέψουμε από κοινού. Σημαντική παράμετρος για μας είναι και η ενεργός δικτύωση σε τοπικό, περιφερειακό και διακρατικό επίπεδο ,η ανταλλαγή εκπαιδευτικών επισκέψεων και προβληματισμών καθώς και η συμμετοχή μας στα κέντρα λήψης αποφάσεων που μας αφορούν Οι απαντήσεις μας προέκυψαν από εσωτερικές διαδικασίες διαβούλευσης.(Εξουσιοδότηση στο Διοικητικό Συμβούλιο).

σ.4670

1) Θεωρώ ότι το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας (ποιότητας-ποσότητας) φαίνεται στην κοινωνία, άρα οι πολίτες, και στην περίπτωση οι γονείς είναι και αυτοί στο μηχανισμό της διαδικασίας Μόρφωσης-Εκπαίδευσης, οπότε θα ήταν σωστό να συμμετέχουν και αυτοί στη συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου. 2) Οι γονείς θα έπρεπε να συμμετέχουν στην ομάδα επιμόρφωσης ως συνεργάτες. Η εκπαίδευση πρέπει να λειτουργεί ως ανοιχτό σύστημα με κανόνες, διότι αφορά όλους τους πολίτες.

σ.4825

3. Συμπεράσματα – Συζήτηση

Τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας ανά άξονα είναι τα εξής:

3.1 Πρώτος άξονας της διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη των αποδοτικότερων μορφών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών

Πρόταση της πλειονότητας των συμμετεχόντων είναι η επιμόρφωση να πραγματοποιηθεί με βάση τις αρχές και τη μεθοδολογία της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης σε συνδυασμό με δια ζώσης διδασκαλία και χρήση των νέων τεχνολογιών (Μεικτό σύστημα επιμόρφωσης). Ακολουθεί στις προτιμήσεις των εκπαιδευτικών η μορφή των ταχύρυθμων επιμορφωτικών σεμιναρίων, με υιοθέτηση σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων.

Ως μέρος τη μεθοδολογία της επιμορφωτικής διαδικασίας, τονίζεται η βιωματική προσέγγιση και η ανάληψη ρόλων, σε συνδυασμό με την επιμόρφωση σε ομάδες και τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης. Τονίζεται επίσης ότι η θεωρία πρέπει να συνοδεύεται από πρακτική εξάσκηση ή/και μικροδιδασκαλίες. Επίσης, δεν είναι λίγοι εκείνοι που προτείνουν την ενδοσχολική επιμόρφωση, επειδή λαμβάνει υπόψη τις τοπικές επιμορφωτικές ανάγκες.

Ως προς την επιλογή των επιμορφωτών, ως πλέον κατάλληλοι και επιστημονικά καταρτισμένοι θεωρούνται οι καθηγητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι σχολικοί σύμβουλοι και οι εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα.

Οι απόψεις δίστανται ως προς τον υποχρεωτικό ή μη χαρακτήρα της επιμόρφωσης ενώ, παράλληλα, τονίζεται η ανάγκη παροχής κινήτρων και απαλλαγής από τα διδακτικά καθήκοντα με μορφή άδειας. Επίσης, οι απόψεις δίστανται ως προς το χρόνο πραγματοποίησης των σεμιναρίων (εντός ή εκτός του ωραρίου και του διδακτικού χρόνου των εκπαιδευτικών).

Οι συμμετέχοντες επισημαίνουν τη σημασία της καλής οργάνωσης της επιμορφωτικής διαδικασίας, ενώ ορισμένοι προτείνουν τη δημιουργία ειδικών σχολών επιμόρφωσης. Από τις απαντήσεις αναδεικνύεται το ζήτημα της αξιολόγησης αυτών οι οποίοι συμμετέχουν στην επιμορφωτική διαδικασία είτε ως επιμορφωτές είτε ως επιμορφούμενοι.

Η διάρκεια επιμόρφωσης των 200 ωρών θεωρείται ικανοποιητική και προτείνεται να πραγματοποιείται τους καλοκαιρινούς μήνες ή στην αρχή του σχολικού έτους πριν από την έναρξη των μαθημάτων.

3.2 Δεύτερος άξονας διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη κινήτρων για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιμόρφωση

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι ως κυριότερα κίνητρα προκρίνονται από τους συμμετέχοντες η οικονομική ενίσχυση, η διεξαγωγή της επιμόρφωσης στις χρονικές περιόδους οι οποίες θεωρούνται ως οι πλέον πρόσφορες από τους εκπαιδευτικούς, η μοριοδότηση και η πιστοποίηση της επιμόρφωσης.

Σημαντικά κίνητρα επίσης θεωρούνται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας ή η απαλλαγή από καθήκοντα.

Στα κίνητρα τα οποία αναφέρονται στις απαντήσεις των συμμετεχόντων περιλαμβάνονται, επίσης, η προσφορά επιμορφωτικών προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευτικών, η πρόβλεψη της σύνδεσης θεωρίας και πράξης, καθώς και η προοπτική για επαγγελματική αξιοποίηση της επιμόρφωσης.

Άλλα κίνητρα που επισημαίνονται είναι η συμμετοχή στη διαμόρφωση του προγράμματος, η γνωστοποίηση της μεθοδολογίας, των στόχων και του περιεχομένου της επιμόρφωσης, η καταλληλότητα επιμορφωτών και η αξιολόγησή τους, η ανατροφοδότηση, η αγάπη για τα παιδιά, η συμμετοχή – αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών και ο ρεαλιστικός σχεδιασμός.

Τέλος, εκφράζεται και η άποψη ότι δεν πρέπει να παρέχονται κίνητρα καθώς προτείνεται η επιμόρφωση να είναι υποχρεωτική.

3.3 Τρίτος άξονας της διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη των βασικών θεματικών ενοτήτων της επιμόρφωσης σύμφωνα με τη διατύπωση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών

Ως κυριότερες επιμορφωτικές ανάγκες επισημαίνονται η επιμόρφωση στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών (η οποία σήμερα καλύπτεται από πρόγραμμα επιμόρφωσης που ήδη υλοποιείται), η επιμόρφωση στη διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης, η επιμόρφωση στη διδακτική μεθοδολογία κατά αντικείμενο, η επιμόρφωση στην ανάπτυξη δημιουργικών διαπροσωπικών σχέσεων, η επιμόρφωση στις σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και η επιμόρφωση στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.

Άλλες κύριες επιμορφωτικές ανάγκες θεωρούνται η επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, η επιμόρφωση στην Αγωγή Υγείας, η επιμόρφωση στην προώθηση και υποστήριξη Καινοτόμων Δράσεων, η επιμόρφωση στην Αξιολόγηση των Μαθητών, η επιμόρφωση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, η επιμόρφωση στην Ειδική Αγωγή, η επιμόρφωση στη Συμβουλευτική, η επιμόρφωση στην Εξελικτική Ψυχολογία, οι επιμορφώσεις στην Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας, στις Πολιτιστικές Δράσεις, στις στρατηγικές αντιμετώπισης του άγχους των εκπαιδευτικών, στο Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό και η επιμόρφωση στις Θεωρίες Μάθησης.

Τέλος, από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων θεματικές ενότητες όπως: η διαχείριση κινδύνων και κρίσεων στο Σχολείο, η εκμάθηση Ξένων Γλωσσών, η Ελληνική Γλώσσα και Ιστορία, η Αγωγή του Καταναλωτή, το Αειφόρο Σχολείο, οι Βιωματικές Ασκήσεις Μάθησης, οι Δεξιότητες Επικοινωνίας και Συμβουλευτικής, η Διαχείριση του Ανθρώπινου Δυναμικού και η Επικοινωνία, η Διαχείριση της Διαφορετικότητας, η Διαχείριση Συγκρούσεων, τα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα, η Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική, η Εκπαιδευτική Δημοσιοϋπαλληλική Νομοθεσία, η Εμπνύχωση Ατόμων-Ομάδων, οι Ενεργητικές Εκπαιδευτικές Τεχνικές, η Έμφαση στην Καλαισθησία, τα Ζητήματα Ομάδων, η Ισότητα των Δύο Φύλων, η Κοινωνική Αλληλεγγύη, η Οικονομία, η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, οι Νέοι Γραμματισμοί, η Τέχνη και ο Πολιτισμός, η Φιλοσοφική Προσέγγιση Ζητημάτων της Εκπαίδευσης και της Κοινωνίας, η Χρήση του Σχολικού Χώρου ως Παιδαγωγικού Εργαλείου, αναδεικνύονται ως σημαντικοί τομείς ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών, προς αξιοποίηση στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης.

3.4. Ο τέταρτος άξονας της διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη επιπλέον προτάσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με το επιμορφωτικό πρόγραμμα

Σε αυτόν τον άξονα έγινε εκ νέου αναφορά σε θέματα που είχαν ήδη προταθεί από άλλους συμμετέχοντες σε προηγούμενους άξονες, όπως η αξιολόγηση της διαδικασίας επιμόρφωσης και των επιμορφωτών, η μορφή της, ο τρόπος επιλογής των επιμορφωτών, τα κίνητρα επιμόρφωσης, το περιεχόμενο και τα θέματα επιμόρφωσης, η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών και ο χρόνος επιμόρφωσης.

Επιπλέον, διατυπώθηκαν και νέες προτάσεις όπως η δημιουργία κοινοτήτων μάθησης, η καταγραφή και αξιοποίηση ως επιμορφωτών των κατόχων μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων, η ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας, η ετήσια απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα με τη μορφή απόσπασης, όπως συνέβαινε κατά την περίοδο λειτουργίας των ΣΕΛΔΕ και ΣΕΛΜΕ, για συμμετοχή στην επιμόρφωση, ο έλεγχος της διαδικασίας επιμόρφωσης, η χρήση κατάλληλων - εξοπλισμένων χώρων επιμόρφωσης, η τοπική οργάνωση της επιμόρφωσης σε συνδυασμό με την κεντρική χρηματοδότηση και η υποχρεωτική ενασχόληση των επιμορφωμένων με το αντικείμενο της επιμόρφωσης, μετά την ολοκλήρωσή της.

3.5. Ο πέμπτος άξονας της διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη του βαθμού ικανοποίησης της εκπαιδευτικής κοινότητας από τη μέχρι σήμερα διαδικασία υλοποίησης της διαβούλευσης

Στον άξονα αυτό υπήρξε διάσταση απόψεων καθώς οι μισοί από τους ερωτηθέντες θεωρούν τη διαδικασία ικανοποιητική και οι μισοί όχι.

3.6. Ο έκτος άξονας της διαβούλευσης

Ζητούμενο: ανάδειξη των προτάσεων για τη βελτίωση της διαδικασίας υλοποίησης της διαβούλευσης

Οι συμμετέχοντες εκφράζουν μια γενικότερη δυσπιστία για τη διαδικασία της ανοιχτής διαβούλευσης και τονίζεται ιδιαίτερα η ανάγκη για ουσιαστική αξιοποίηση των απόψεων της εκπαιδευτικής κοινότητας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του θεσμού της επιμόρφωσης.

Επίσης οι προτάσεις που διατυπώθηκαν ανέδειξαν τη σημασία της αξιοποίησης της εμπειρίας του Π.Ι. και των Παιδαγωγικών Τμημάτων, της δημιουργίας αμφίδρομης επικοινωνίας, της διαβούλευσης σε φόρουμ με ψηφοφορία, της ενημέρωση των συμμετεχόντων με e-mail, της επέκτασης του χρονικού ορίζοντα της διαβούλευσης, της επίσημης δημοσίευσης των απόψεων των συμμετεχόντων. Τονίστηκε επίσης η ανάγκη να υπάρξει πρόβλεψη για συμμετοχή των μαθητών (να δοθεί λόγος στα παιδιά), για πληρέστερη έκθεση απόψεων καθώς και για συμπληρωματική διαβούλευση πάνω στα επικρατέστερα συμπεράσματα.

Τέλος να σημειωθεί ότι υπήρχαν αρκετά σχόλια τα οποία εστίαζαν στο γεγονός ότι η τρέχουσα οικονομική και κοινωνική συγκυρία δεν ευνοεί τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη δράσεων στον χώρο της εκπαίδευσης.